CropLifeNL Bulletin

JUNI 2023

'Omarm de nieuwe technieken'

FEDECOM PLEIT VOOR BENUTTEN TECHNOLOGIE BIJ EMISSIEREDUCTIE

>>>

Landbouworganisaties lanceren campagne #Emissiereductiesprint

>>>

Rli brengt advies 'Goed water, goed geregeld' uit

>>>

CropLifeNL
Voor gezonde gewassen

CROPLIFE NL BULLETIN – JUNI 2023 CropLife NL Bulletin is een uitgave van **CropLife NL**. CropLife NL behartigt belangen van bedrijven die chemische & biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. CropLife NL Bulletin verschijnt maandelijks in digitale vorm . Aan- en afmelding voor een kosteloos abonnement kan via dit **formulier**.

REDACTIE CropLife NL, Postbus 80523, 2508 GM Den Haag – **croplife@croplife.nl** – **www.croplife.nl** – **CropLifeNL** - **LinkedIn**

TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie **ONTWERP EN LAY-OUT** Cyril Strijdonk Ontwerpburo, Gaanderen

FOTOGRAFIE Agrifac, Fedecom, Fred Meijer

'Omarm de nieuwe technieken'

FEDECOM PLEIT VOOR BENUTTEN TECHNOLOGIE BIJ EMISSIEREDUCTIE

Fedecom, branchorganisatie voor onder meer de agrotechniek, is één van de partners in het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbeschermingg 2030. Emissiereductie is daarin een belangrijk thema. Volgens Fedecom kunnen nieuwe technieken daar substantieel aan bijdragen en behoeft dat meer aandacht. Caroline Bekkering, algemeen directeur van Fedecom, en Erik Hogervorst, directeur van een mechanisatiebedrijf, hebben daar uitgesproken ideeën over.

Brancheorganisatie Fedecom

Caroline Bekkering is sinds 3 januari 2021 algemeen directeur van Fedecom. Zij is de opvolger van Gerard Heerink. Daarvoor was ze manager werkgeverszaken bij BOVAG. Fedecom is de branche-organisatie van fabrikanten, importeurs en dealers in de agrotechniek (waaronder spuitmachines), veehouderijtechniek, groentechniek, tuinbouwtechniek en industrie & intern transport. Fedecom heeft bijna duizend leden, met een gezamenlijke jaaromzet van circa 5,5 miljard euro, voortgebracht met ongeveer 16.500 medewerkers. Namens Fedecom is Caroline Bekkering lid van de stuurgroep van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbeschermingg 2030.

Eén van de bij Fedecom aangesloten bedrijven is mechanisatiebedrijf Hogervorst in Noordwijkerhout, waarvan Erik Hogervorst directeur is. Binnen Fedecom is hij lid van de werkgroep Pakket maatregelen emissiereductie 2030 en lid van de kerngroep Spuittechniek. Het bedrijf Hogervorst is actief in intern transport, landbouwmechanisatie en spuittechniek. Hogervorst bouwt ook zelf spuitmachines, voor telers (in binnen- en buitenland) die specifieke eisen stellen aan een spuitmachine.

Caroline Bekkering, algemeen directeur Fedecom

Erik Hogervorst, directielid mechanisatiebedrijf Hogervorst

Veel bereikt door driftbeperking

Op het gebied van emissiereductie is de afgelopen decennia veel bereikt. Maar we zijn er nog niet, want er zijn nog steeds normoverschrijdingen in het oppervlaktewater. Dat het aantal overschrijdingen is afgenomen, komt volgens Erik Hogervorst met name door de aandacht die er was (en nog steeds is) voor het beperken van drift.

"Driftarme doppen zijn sinds een aantal jaren verplicht en dat heeft zijn vruchten afgeworpen. Deze doppen reduceren drift minstens 75 of 90 procent. Maar ik denk dat we met driftbeperking nu bijna het plafond bereikt hebben. Willen we de normoverschrijdingen verder terugbrengen, dan moet de aandacht nog meer naar andere bronnen, zoals erfemissie en perceelafspoeling. Dat gebeurt nu ook. De schatting is dat normoverschrijdingen nu voor 50 procent komen door erfemissie, voor 35 procent door perceelafspoeling en 15 procent door drift."

Driftarme spuitdoppen zijn sinds een aantal jaren verplicht en dat heeft zijn vruchten afgeworpen.

Europese standaard voor gesloten vulsysteem

Fedecom is pleitbezorger voor het benutten van nieuwe technologie om normoverschrijdingen verder terug te dringen. "Ons credo is: omarm de nieuwe technieken", zegt Caroline Bekkering. "Deze technieken zijn beschikbaar en ze kunnen serieus bijdragen aan de verdere reductie van emissies."

Een nieuwe technisch die inmiddels zeker omarmd is, is het gesloten vulsysteem. Met behulp van een gesloten vulsysteem kan een spuitmachine worden gevuld zonder morsen. Dat bieft veiligheid voor de toepasser en het voorkomt dat er middel onbedoeld in het milieu terechtkomt.

"Aanvankelijk lag de focus van het gesloten vulsysteem op Nederland", vertelt Caroline Bekkering. "Binnen het Uitvoeringsprogramma Toekomst gewasbeschermingg 2030 heeft Fedecom CropLife NL ondersteund en er ook voor gepleit om het systeem meteen Europa-breed te maken. Dat heeft geleid tot een ISO-normering voor het systeem, zodat er voor heel Europa een standaard is. Een overleggroep van overheid en bedrijfsleven werkt aan de introductie van het gesloten vulsysteem in Nederland. De implementatiedatum is nog onderwerp van overleg."

Met behulp van een gesloten vulsysteem kan een spuitmachine worden gevuld zonder morsen.

Reductie middelengebruik door precisietechniek

Binnen de gewasbeschermingg is er inmiddels veel nieuwe technologie. En de ontwikkelingen gaan snel, weet Erik Hogervorst. "Denk bij nieuwe technieken aan pleksgewijze toepassing (spot spraying), variabele afgifte, sectie-afsluiting van spuitdoppen op plekken waar niet gespoten hoeft te worden, en cameragestuurd onkruid schoffelen. Dankzij artificial intelligence en deep learning gaan de ontwikkelingen snel en worden de technieken steeds betrouwbaarder."

Caroline Bekkering vult aan: "Deze precisietechnieken hebben mede tot gevolg dat er per hectare minder middel wordt gebruikt. Als Fedecom denken wij dat reductie van het gebruiksvolume serieus kan bijdragen aan vermindering van emissie en normoverschrijdingen in het oppervlaktewater. Dus laten we die nieuwe technieken ten volle benutten."

Spot spraying is een techniek om plaats- of plantspecifiek gewasbeschermingsmiddelen toe te dienen.

'Vaart maken met aanpassing toelatingsbeoordeling'

Fedecom constateert dat de nieuwe technieken nog maar beperkt worden gebruikt. Volgens Erik Hogervorst liggen daar meerdere oorzaken aan ten grondslag. "Bijvoorbeeld wet- en regelgeving. Nieuwe technieken, die reductie van gebruik mogelijk maken, passen niet altijd binnen het huidige toelatingskader voor de middelen. Dat is waar de overheid, de gewasbeschermingsbedrijven en het Ctgb tegenaan lopen. De bestaande toelatingsbeoordelingen zijn gebaseerd op volvelde toepassing. Precisietechnieken vragen een andere toelatingsbeoordeling en daar zijn de betrokken organisaties nu mee aan het puzzelen. Als Fedecom hopen we dat het vaart mee gemaakt kan worden, want er valt veel winst mee te boeken. En doordat wet- en regelgeving nog niet duidelijk is, wachten telers met investeren in deze technieken."

Caroline Bekkering noemt een andere hindernis de gerelateerd is aan wet- en regelgeving. "Op dit moment moet ieder nieuw model spuitmachine apart gecertificeerd worden voor toelating op de DRT-lijst (het Drift Reducerende Technieken). Zo'n certificering kost de fabrikant of importeur circa 75.000 euro. Dat bedrag staat niet in verhouding tot de relatief kleine afzetmarkt in Nederland, wat remmend werkt op de introductie van spuitmachines met nieuwe technieken. Fedecom pleit ervoor om dit anders te regelen, bijvoorbeeld door niet per model maar per techniek te certificeren. Ook Europese harmonisatie van classificatie van technieken en spuitdoppen is hard nodig, om dubbele testen en onnodige kosten te voorkomen."

De bestaande toelatingsbeoordelingen zijn gebaseerd op volvelde toepassing. Precisietechnieken vragen soms een andere toelatingsbeoordeling.

Telers terughoudend in investeren

Erik Hogervorst merkt dat veel telers nog wat terughoudend zijn in het investeren in nieuwe spuittechnologie. Ook vanwege het ontbreken van de officiële toelating van nieuwe technieken op zowel het wettelijk gebruiks-voorschrift als de DRT lijst (Drift Reducerende Technieken). "Daarnaast vraagt het van een teler een forse investering, waarvan hij of zij niet weet wat precies het bedrijfseconomisch rendement zal zijn. Mede daardoor merk ik bij veel telers een afwachtende houding. Zij wachten liever op de eerste ervaringen van de voorlopers die wel in nieuwe technologie hebben geïnvesteerd. Of op de concrete resultaten van praktijkproeven. Met het oog op dat laatste zou het goed zijn dat de overheid telers meer experimenteerruimte zou bieden."

Nieuwe technologie vraagt van telers forse investeringen. Mede daarom is een aantal telers nog wat terughoudend.

Winst behalen door verspreiden van kennis

Gewasbeschermingg is één van de vele onderdelen van de bedrijfsvoering op een agrarisch bedrijf. "Daardoor is het begrijpelijk dat telers niet altijd precies op de hoogte zijn van de laatste ins en outs op dat gebied", stelt Erik Hogervorst.

Hij illustreert met een voorbeeld: "Laatst reed ik mee met een teler op een nieuwe spuitmachine, die hij bij ons had gekocht, tijdens het spuiten van aardappelen. Het viel me op dat hij niet alle mogelijkheden van de spuitmachine benutte. Bijvoorbeeld de installing dat je alleen op de ruggen spuit en niet ertussen."

Toen Erik Hogervorst hem ernaar vroeg bleek dat de teler door de drukke werkzaamheden niet gedacht had aan de mogelijkheid. "Dit voorbeeld staat niet op zich. Ik denk dat er nog veel winst valt te behalen in het beter verspreiden van kennis onder telers."

'Meer in gezamenlijkheid optrekken'

"De doelstellingen van de Toekomstvisie gewasbeschermingg 2030 zijn ambitieus", stelt Caroline Bekkering. "Eén van die doelstellingen is 'nagenoeg geen emissie van gewasbeschermingsmiddelen'. Daar komt de Europese Kaderrichtlijn Water nog bij, met doelstellingen voor 2027. Er is echt nog een inspanning nodig om die ambities te realiseren. Reductie van het volume aan middelengebruik met behulp van nieuwe technologie kan daar volgens ons een serieuze bijdrage aan leveren."

Naast de hiervoor genoemde belemmeringen ziet Caroline Bekkering nog een andere remmende factor ten aanzien van nieuwe technieken: "Er zijn veel projecten gericht op emissiereductie en bescherming van het oppervlaktewater. Dat is mooi, maar tegelijk zie je ook dat het daardoor erg verbrokkeld is. En dat ook de aandacht voor de mogelijkheden van nieuwe technieken daardoor onvoldoende op de voorgrond komt. Als Fedecom pleiten wij ervoor om meer in gezamenlijkheid op te trekken in het onderzoeken van de mogelijkheden die nieuwe technieken bieden op het gebied van emissiereductie, en hoe het gebruik hiervan te stimuleren en te faciliteren."

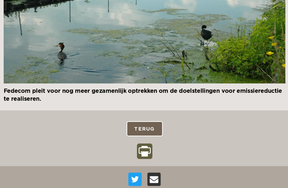

Fedecom pleit voor nog meer gezamenlijk optrekken om de doelstellingen voor emissiereductie te realiseren.

TERUG

Landbouworganisaties lanceren campagne #Emissiereductiesprint

BO Akkerbouw, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) en LTO Nederland hebben eind mei de online mediacampagne **#Emissiereductiesprint** gelanceerd. Aanleiding is het feit dat de dalende trend in normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen stagneert. Via de campagne willen de drie organisaties goede praktijkvoorbeelden om emissie tegen te gaan intensiever onder de aandacht brengen van de agrarische sector, om zo de dalende trend een nieuwe impuls te geven.

Minder emissie via erf, perceel en drift

Door kennis, tips en inspiratie via een online mediacampagne actief naar de doelgroepen te brengen, zetten de initiatiefnemers in op minder emissie via erf, perceel en drift. Dit gebeurt door het delen van korte, praktische tips via social media en vakmedia.

De campagne #Emissiereductiesprint maakt deel uit van het **Actieplan Plantgezondheid**, het Pakket van maatregelen emissiereductie gewasbescherming open teelten en het DAW Kennisprogramma.

Belangrijke middelen voor akkerbouwers

De daling van het aantal normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen stagneert sinds 2018-2019, zo bleek tijdens het **webinar 'Middelenpakket uit de sloot'**. Recent onderzoek in opdracht van BO Akkerbouw toont aan dat akkerbouwers vooral maatregelen nemen tegen drift. Slechts vijf procent neemt maatregelen om afspoeling, uitspoeling en erfemissie te voorkomen. Daar valt dus nog veel te winnen.

Tijdens het webinar werd duidelijk dat de stoffen met de meeste normoverschrijdingen belangrijke middelen zijn voor akkerbouwers in het toch al flink gekrompen pakket.

"Het is een verantwoordelijkheid van alle boeren en tuinders om letterlijk het middelenpakket uit de sloot te houden. Iedere druppel die per ongeluk in de sloot terechtkomt, is er één te veel", stelt Hedwig Boerrigter, Kennismatcher Akkerbouw bij het DAW.

TERUG

Rli brengt advies 'Goed water, goed geregeld' uit

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) heeft onlangs het rapport 'Goed water, goed geregeld' uitgebracht. Het rapport bevat adviezen hoe Nederland de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zo snel mogelijk kan behalen en hoe de behaalde doelen vervolgens te bestendigen. Op 11 mei werd het rapport overhandigd aan minister Harbers van Infrastructuur en Waterstaat. De aanbevelingen raken ook het gewasbeschermingsbeleid.

Kwaliteit en kwantiteit water

Voldoende water van een goede kwaliteit is vitaal voor gezondheid, natuur, drinkwatervoorziening, industrie en landbouw. Dit schrijft de Rli in de begeleidende brief bij het rapport:

'De kwaliteit en kwantiteit van het oppervlakte- en grondwater in Nederland staan onder druk. Hoewel er al veel is bereikt, zijn de doelen die Nederland in 2027 moet hebben gerealiseerd op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) nog buiten bereik. Problemen die dringend moeten worden aangepakt betreffen de hydromorfologie (rivierdynamiek, oeverkenmerken en dergelijke), de concentraties van nutriënten en chemische stoffen in het grond- en oppervlaktewater, en het tekort aan water in droge perioden.'

In 2027 voldoen aan normen KRW

De KRW schrijft voor dat alle wateren in Europa uiterlijk in 2027 aan de normen voldoen. Er is inmiddels veel gedaan, maar de doelen van de richtlijn zijn nog niet gerealiseerd.

Rli schrijft in haar rapport: 'Ondanks tal van verbetermaatregelen die in gang zijn gezet, overschreed in 2019 75 procent van de oppervlaktewateren de normen voor één of meer verontreinigende stoffen. En in 2020 was bij 90 procent van de oppervlaktewateren de biologische waterkwaliteit nog niet goed als gevolg van (vooral) een te hoge nutriëntenbelasting en een verstoorde hydromorfologie.'

Het niet op tijd bereiken van de KRW-doelen kan betekenen dat veel activiteiten in Nederland (zowel in de landbouw als in de rest van de economie) noodgedwongen stil komen te liggen. Ook bestaat het risico dat Nederland, wanneer het de KRW-doelen niet haalt, te maken krijgt met boetes vanuit de Europese Unie.

Aanbevelingen ten aanzien van gewasbescherming

In haar rapport doet het Rli een aantal aanbevelingen, waarmee naar verwachting de doelen van de KRW alsnog gehaald kunnen worden, zij het later dan in 2027. Zo adviseert het Rli onder meer om wet- en regelgeving aan te scherpen, waaronder ook voor gewasbescherming.

Het Rli adviseert om de KRW-doelen te laten doorwerken in het gewasbeschermingsbeleid. Daarvoor zijn volgens het Rli aanpassingen nodig in de Wet milieubeheer, het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 en in de regelgeving behorend bij de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Verder adviseert het Rli om aanpassingen door te voeren in de wet- en regelgeving voor producten waarin prioritaire en opkomende (pas sinds kort in het water aangetroffen) stoffen worden gebruikt. De KRW-doelen zullen in deze wet- en regelgeving moeten worden verwerkt.

Beoordelingsmethodiek aanpassen

In haar rapport adviseert de Rli dat de waterkwaliteitsnormen zouden moeten doorwerken in de toelating van gewasbeschermingsmiddelen. Echter, deze normen zijn vastgesteld voor stoffen die het hele jaar aanwezig zijn in het water. De toelatingsnormen voor gewasbeschermingsmiddelen betreffen stoffen die maar een gedeelte van het jaar worden toegepast. Daarom zijn toelatingsnormen vaak hoger. Over de wijze waarop de KRW-normen betrokken kunnen worden bij de toelatingsbeoordeling moet verder worden nagedacht. Ze kunnen de toelatingsnormen niet zomaar vervangen.

Inzet door CropLife NL en toelatinghouders

CropLife NL en de aangesloten toelatinghouders zetten zich in voor het behalen van de KRW-doelen. Dat doen zij onder meer via de CropLife NL Commissie Water. Daarin worden alle watergerelateerde aspecten van gewasbeschermingsmiddelen besproken. Daarnaast is CropLife NL betrokken bij het bredere overleg Toolbox Water, waaraan onder meer ook de agrarische sector en de waterschappen deelnemen.

Verder maken de toelatinghouders al enige tijd voor middelen die de KRW-normen regelmatig overschrijden vrijwillig een emissiereductieplan, om ervoor te zorgen dat deze middelen de KRW-normen niet meer overschrijden. Het opstellen van deze emissiereductieplannen gebeurt na overleg met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

- Een samenvatting van het rapport vindt u **hier**.
- Het rapport zelf vindt u **hier**.

TERUG